

Το ελληνικό κράτος και η εξέλιξή του

Ιστορία Γ' Λυκείου Γενικής
Παιδείας
Βαλλιάνειο ΓΕΛ Κεραμειών

Επιμέλεια: Ηλίας Τουμασάτος, Δρ Ιστορίας

Στη γραμμή του χρόνου

1827

- **Μάιος**: Η Γ' Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας εκλέγει Κυβερνήτη της Ελλάδας τον Ιωάννη Καποδίστρια
- **Οκτώβριος**: Ναυμαχία του Ναβαρίνου.

1828

- **Ιανουάριος**: Ο Καποδίστριας φτάνει στο Ναύπλιο και ξεκινά την προσπάθεια να οργανώσει το νέο ελληνικό κράτος

1830

- **Φεβρουάριος**: Πρωτόκολλο περί Ανεξαρτησίας της Ελλάδας
- [Λονδίνο: Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία το υπογράφουν]

Η ανεξάρτητη Ελλάδα

- **1830**: τα πρώτα σύνορα ήταν στη «γραμμή Αχελώου-Σπερχειού» [για να μην συνορεύει με το Ιόνιο Κράτος]
- **1832**: Τα σύνορα «οριστικοποιούνται» στη γραμμή Αμβρακικού-Παγασητικού

Όροι της ανεξαρτησίας

- Ελλάδα: **ανεξάρτητο κράτος**: Πελοπόννησος, Στερεά, Εύβοια, Σποράδες, Κυκλάδες, νησιά Αργοσαρωνικού
- Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία: **εγγυήτριες δυνάμεις**
- **Μοναρχικό Πολίτευμα.** Ορίστηκε μάλιστα βασιλιάς ο Λεοπόλδος του Σαξ-Κόμπουργκ (ο οποίος δεν αποδέχτηκε τον θρόνο. Προτίμησε να γίνει βασιλιάς στο Βέλγιο, το οποίο επίσης έγινε ανεξάρτητο το 1830)

Η δολοφονία του Καποδίστρια

1831

- **Σεπτέμβριος:** Ο Ιωάννης Καποδίστριας δολοφονείται στο Ναύπλιο
- [η προσπάθειά του να οργανώσει το κράτος είχε ως αποτέλεσμα την αντιπαράθεσή του με τους τοπικούς άρχοντες και τους οπλαρχηγούς.
- Ο Καποδίστριας συγκέντρωσε στο πρόσωπό του τις εξουσίες και προσπάθησε να τους απομονώσει, με αποτέλεσμα να κλιμακωθεί η αντιπαράθεση]
- Παράλληλα, ήταν πιο φιλικός προς τη Ρωσία, με αποτέλεσμα η Αγγλία και η Γαλλία να προσεγγίσουν τους αντιπάλους του.

Στη γραμμή του χρόνου

1832

- **Μάιος:** Οι δυνάμεις ορίζουν βασιλέα της Ελλάδας τον Όθωνα, γιο του βασιλιά της Βαυαρίας
- Επειδή ο Όθων είναι ανήλικος (17), έρχονται «μαζί του» σύμβουλοι, επιστήμονες, νομικοί, στρατιωτικοί, καλλιτέχνες για να οργανώσουν το νέο Κράτος. Είναι η περίοδος της Αντιβασιλείας

1833

- **Φεβρουάριος:** Ο Όθωνας και οι Σύμβουλοί του φτάνουν στο Ναύπλιο, τότε πρωτεύουσα της Ελλάδας

1834

- Η Αθήνα γίνεται πρωτεύουσα της Ελλάδας. (τότε είχε 7.000 κατοίκους. Η Πάτρα είχε 15.000 ενώ η Θεσσαλονίκη (ακόμα τουρκοκρατούμενη) είχε 60.000!

1835

- **Φεβρουάριος:** Ενηλικίωση του Όθωνα. Αναλαμβάνει πλήρως τα καθήκοντά του (αλλά οι σύμβουλοι παραμένουν)

1836

- Γάμος του Όθωνα με τη Βαυαρή δούκισσα Αμαλία από το Όντενμπουργκ της Βαυαρίας

Η Ελλάδα του Όθωνα

Μεγάλη Ιδέα

- Γιατί εμφανίστηκε: Πάρα πολλοί Έλληνες εξακολουθούσαν να είναι υπόδουλοι
- Ορισμός: **Εθνική πολιτική για την ενσωμάτωση στο ελληνικό κράτος τουρκοκρατούμενων περιοχών στις οποίες κατοικούσαν Έλληνες**
- Ο όρος πρωτοχρησιμοποιείται από τον Κωλέττη το 1844, γίνεται συνώνυμος του ελληνικού **αλυτρωτισμού** και «πεθαίνει» με τη μικρασιατική καταστροφή

Αλυτρωτισμός

- Κυριαρχεί στην ελληνική πολιτική ζωή – επηρεάζει τα δημόσια πράγματα
- Ευρύτατη αποδοχή - Ελάχιστοι «μειοψηφούν»

1920:173.775 " " 7.156.000 Η σύγχρονη Ελλάδα.

Ουδέποτε Ζέου

Η Ελλάδα του Όθωνα

Πληθυσμός: 750.000

Κατεστραμμένες παραγωγικές υποδομές από την δεκαετή επανάσταση

- Κατεστραμμένος εμπορικός στόλος
- Κατεστραμμένες καλλιέργειες, εγγειοβελτιωτικά έργα
- Κατεστραμμένες γέφυρες, αφανισμένα τα υποζύγια= δύσκολες συγκοινωνίες

Η Αθήνα το 1872

Τι φέρνουν οι Βαυαροί σύμβουλοι του Όθωνα;

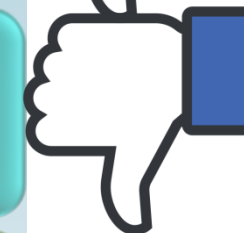
Προσπαθούν να οργανώσουν τη χώρα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα (διοίκηση, δίκαιο, υπηρεσίες, πολεοδομία, στρατός)

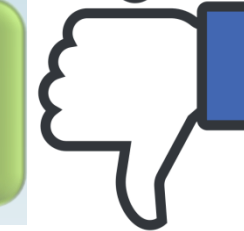
Ωστόσο: Συχνά εφαρμόζουν «έτοιμα» συστήματα από τη δυτική Ευρώπη που δεν ταιριάζουν στην ελληνική πραγματικότητα

Στην οικονομία, ωστόσο, δεν επιτυγχάνονται πολλά – δεν υπάρχουν κεφάλαια, υπάρχει το πρόβλημα της διανομής της γης, αλλά και η δυσκολία εξυπηρέτησης των δανείων

Κοινωνία: Ανασφάλεια (οι ληστές κυριαρχούν στην ύπαιθρο), αναλφαβητισμός, δεισιδαιμονίες

Η Αθήνα του νεοκλασικισμού

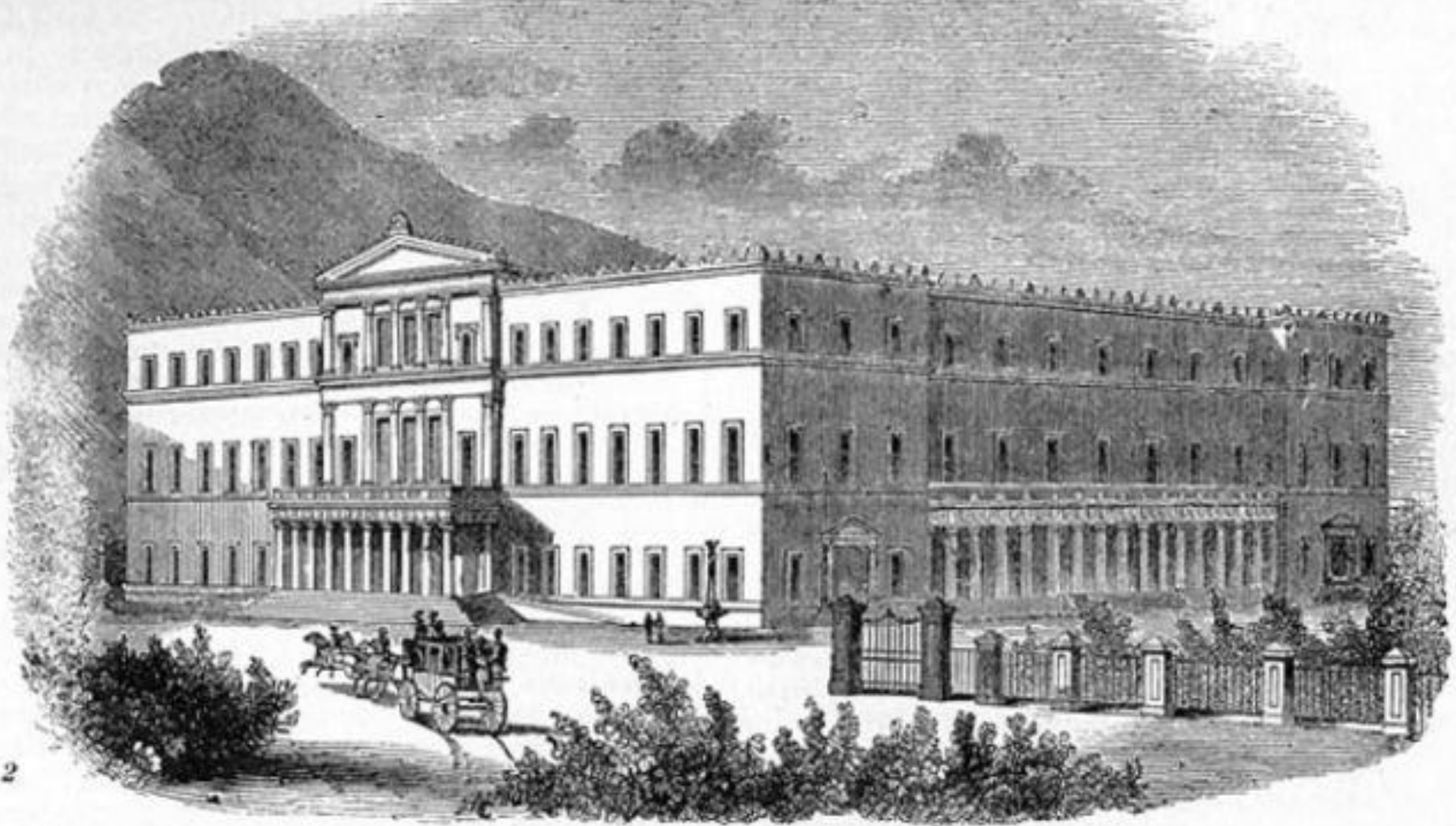
Η Αθήνα του νεοκλασικισμού

Η Αθήνα του νεοκλασικισμού

Η Αθήνα του νεοκλασικισμού

THE NEW ROYAL PALACE AT ATHENS.

Το πολίτευμα και η κόντρα

Στα πρώτα χρόνια της βασιλείας του Όθωνα το πολίτευμα ήταν **ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ** (όλες οι εξουσίες στα χέρια του βασιλιά)
Αυτό έφερε κόντρες...

ΌΘΩΝ και
Σύμβουλοι

VS

Φιλελεύθεροι
Δημοκράτες

Συντηρητικοί
παλαιοί
άρχοντες

Προοδευτικοί
διανοούμενοι

Συντηρητικοί
κύκλοι της
Εκκλησίας

Ετερόκλητη συμμαχία "κόντρα"
στον Όθωνα ζητάει ΣΥΝΤΑΓΜΑ

1843: Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου

1 ΟΥΛΟΣ 2 ΒΕΛΛΑΝ 3 ΚΑΛΑΥΡΗΣ 4 ΣΑΡΑΒΑΝΕ
5 ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ 6 ΠΕΤΡΕΙΑΣ 7 ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ 8 ΤΣΙΝΗΣ
9 ΙΩΑΝΝΗΣ 10 ΝΕΑΝΤΑΙ 11 ΚΑΡΤΕΣ 12 ΕΥΤΕΡΗΣ

ΤΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΤΗΣ 3ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1843 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Η ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

13 ΒΕΛΛΟΣ 14 ΚΑΛΑΥΡΗΣ 15 ΠΕΡΙΣΤΕΡΗΣ
16 ΑΡΕΤΗΣ 17 ΚΑΛΑΥΡΗΣ 18 ΚΑΡΤΕΣ
19 ΑΝΤΙΦΩΝΕΙΣ 20 ΑΛΟΣ

Το πρώτο Σύνταγμα

- Η επανάσταση της στρατιωτικής φρουράς της Αθήνας υποχρεώνει τον Όθωνα:
- Να συγκαλέσει εθνοσυνέλευση
- Να ξεκινήσει τη διαδικασία για τη σύνταξη **Συντάγματος**
- **Γιατί είναι σημαντικό το ΣΥΝΤΑΓΜΑ:**
κατοχυρώνει τα δικαιώματα των πολιτών έναντι του βασιλιά, καθορίζει το ποιος ασκεί τις εξουσίες.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΑΡΙΘ. 5. 1844 EN ΑΘΗΝΑΙΣ, 18 Μαρτίου.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΘ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Έχοντες υπ' όψιν

1. Τò σχέδιον του Συντάγματος, τò όποιον συζητήθεν υπό της Εθνοσυνελεύσεως, έπαρουσιάστη εις ήμάς την 21 Φεβρουαρίου ε. ε. παρά της επί τούτου σταλείσης παρά της Συνελεύσεως Επιτροπής.
2. Τάς επί του σχεδίου τούτου γενομένας παρ' ήμών παρατηρήσεις, τās όποίας διά τού από 28 Φεβρουαρίου ε. ε. Διαγγέλματος άνεκοινώσαμεν προς την Συνέλευσιν.
3. Τάς επί τινων τών παρατηρήσεων τούτων εύχάς της Συνελεύσεως, τās όποίας διά τών Αντιπροέδρων αútης και του Προέδρου του ήμετέρου Υπουργικού Συμβουλίου έκοινοποίησε προς ήμάς την 4 Μαρτίου ε. ε. και

Τι φέρνει το Σύνταγμα του 1844

Νέο πολίτευμα:
**Συνταγματική
Μοναρχία** (Αντί
για απόλυτη
μοναρχία)

Από τα πιο
**φιλελεύθερα
συντάγματα**, δεν
κατοχυρώνει όμως
τη λαϊκή κυριαρχία

Κοινοβούλια (Βουλή
και Γερουσία)

- Οι παλαιοί άρχοντες αποκτούν ξανά δύναμη μέσα από το Κοινοβούλιο
- Δεν έχουμε ακόμα οργανωμένους πολιτικούς σχηματισμούς